

Ενότητα 11 Α Ο σεβασμός προς τους γονείς μέλημα του νόμου

Ὅς ἂν τολμήσῃ πατέρα ἢ μητέρα	Ὅποιος τυχόν τολμήσῃ τον πατέρα του ἢ τη μητέρα του
ἢ τούτων πατέρας ἢ μητέρας τύπτειν,	ἢ τους πατέρες τους ἢ τις μητέρες τους να χτυπήσει
πρῶτον μὲν ὁ προστυγχάνων βοηθείω,	ο πρώτος ἄνθρωπος που τον συναντά ας βοηθήσει (το θύμα)
καὶ ὁ μὲν μέτοικος ἢ ξένος εἰς προεδρίαν τῶν ἀγῶνων καλείσθω βοηθῶν,	καὶ ο μέτοικος ἢ ο ξένος, αν βοηθήσει, να καλείται σε τιμητική θέση στους αγώνες
μὴ βοηθήσας δὲ ἀειφυγίαν ἐκ τῆς χώρας φευγέτω·	αν ὁμως δε βοηθήσει να απελαύνεται ἀπὸ τη χώρα για ὅλη του τη ζωή·
ὁ δὲ μὴ μέτοικος βοηθῶν μὲν ἔπαινον ἐχέτω,	κι αὐτός που δεν εἶναι μέτοικος, αν βοηθήσει, ας επαινείται,
μὴ βοηθῶν δέ, ψόγον·	αν ὁμως δε βοηθήσει, να μέμφεται·
δοῦλος δὲ βοηθήσας μὲν ἐλεύθερος γιγνέσθω,	καὶ ο δούλος που θα βοηθήσει, ας κερδίζει την ελευθερία του,
μὴ βοηθήσας δὲ πληγὰς ἑκατὸν τῇ μαστίγι τυπτέσθω.	αν ὁμως δε βοηθήσει, να κτυπηθεῖ με εκατὸ χτυπήματα με το μαστίγιο.
Ἐὰν δὲ τις ὄφλη δίκην αἰκίας γονέων,	Αν κάποιος καταδικαστεῖ για βιαιοπραγία ἐναντίον των γονιῶν του,
πρῶτον μὲν φευγέτω ἀειφυγίαν ἐξ ἄστεως	πρῶτα ἀπ' ὅλα να απελαύνεται για πάντα ἀπὸ την πόλη
εἰς τὴν ἄλλην χώραν καὶ πάντων ἱερῶν εἰργέσθω,	σε ἄλλη χώρα καὶ να αποκλείεται ἀπὸ κάθε ἱερῆ τελετῆ,
κατελθὼν δὲ θανάτῳ ζημιούσθω.	κι αν γυρίσει ἀπὸ την εξορία, να τιμωρεῖται με την ποινὴ του θανάτου.
Ἐὰν δὲ τις ἐλεύθερος τῷ τοιούτῳ συμφάγη ἢ συμπῆν ἢ τίνα τοιαύτην ἄλλην κοινωνίαν κοινωνήσῃ	Κι αν κάποιος ἐλεύθερος φάει μαζί μ' αὐτόν ἢ πιει μαζί του ἢ ἔχει κάποια ἄλλη σχέση
ἢ καὶ μόνον ἐντυγχάνων που προσάπτηται ἐκῶν,	ἢ συναντώντας τον κάπου ἐρθεῖ σε επαφὴ μαζί του με τη θέλησή του,
μήτε εἰς ἱερὸν ἔλθῃ μηδὲν μήτ' εἰς ἀγορὰν	οὔτε στο ἱερό να ἐρθεῖ οὔτε στην ἀγορὰ
μήτ' εἰς πόλιν ὄλως πρότερον ἢ καθήρηται.	οὔτε γενικά στην πόλη παρά μόνο ἀφού εξαγιστεῖ.
πηγή : ἑλληνικὸς πολιτισμὸς	Πλάτων, Νόμοι 88 1b-e (διασκευῆ)

B1 ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ: φεύγω

φεύγω: απομακρύνομαι/ τρέπομαι σε φυγή/ αποφεύγω/ αποχωρῶ/ καταφεύγω/δραπετεύω/ γλιτώνω/ εξορίζομαι/ κατηγορούμαι (ο φεύγων= ο κατηγορούμενος)

Αρχαία/ Νέα Ελληνική

Απλές λέξεις

ἡ φυγή: εσπευσμένη αναχώρηση/ υποχώρηση στρατού/ εξορία/ μουσικό εἶδος πολυφωνικῆς σύνθεσης (φούγκα)

ὁ φυγάς: αὐτός που ἔφυγε κρυφά για να αποφύγει κάτι δυσάρεστο

φυγαδεύω: βοηθώ κάποιον να δραπετεύσει

Σύνθετες λέξεις

φυγοδικώ: αποφεύγω να δικαστώ

φυγόμαχος: αυτός που αποφεύγει τη μάχη, ο δειλός

φυγομαχώ: αποφεύγω τη μάχη λόγω δειλίας

φυγόπονος: αυτός που αποφεύγει την κούραση, ο τεμπέλης

ή **φυγοπονία:** η τεμπελιά

άποφεύγω: προσπαθώ να μείνω μακριά από κάτι

ή **άποφυγή:** η απομάκρυνση, το να αποφεύγεις κάτι

διαφεύγω: γλιτώνω

ή **διαφυγή:** ο τρόπος να γλιτώσει κάποιος

καταφεύγω: ζητώ καταφύγιο

ή **καταφυγή:** η αναζήτηση καταφυγίου

τό καταφύγιον (-ο): ο τόπος όπου πηγαίνει κάποιος για να γλιτώσει

προσφεύγω: καταφεύγω σε κάποιον ζητώντας τη βοήθειά του

ή **προσφυγή:** καταφυγή και αναζήτηση βοήθειας

ὁ πρόσφυξ (-υγας): αυτός που καταφεύγει σε κάποιον για να ζητήσει βοήθεια/ αυτός που μεταβαίνει σε άλλη χώρα επειδή διώχτηκε από την πατρίδα του

ἄφευκτος: ο αναπόφευκτος

Νέα Ελληνική

Απλές λέξεις

φευγαλέος: στιγμιαίος

φευγάτος: αυτός που ετοιμάζεται να φύγει/ (μτφ.) ο ιδιόρρυθμος

Σύνθετες λέξεις

φυγόδικος: αυτός που αποφεύγει να δικαστεί

φυγόκεντρος: αυτός που τείνει να απομακρυνθεί από το κέντρο

φυγομαχία: η αποφυγή μάχης/ η δειλία

φυγόποινος: ο κατάδικος που αποφεύγει να εκτίσει την ποινή του

αναπόφευκτος : αυτός που δεν μπορεί κανείς να τον αποφύγει

φοροφυγιάς: αυτός που αποφεύγει να πληρώσει το νόμιμο φόρο

επιμέλεια : Κ.Χαλέπη